

Szerkesztőség:
Kazinczy-utca 1. sz., földszint.
Bérmertlen leveleket csak ismeret kéztől fogadunk el.
Kéziratokat vissza nem küldünk.

Kiadóhivatal:
Petöfi-utca 1. sz. (Ungerleider Albert könyvnyomdájában.)

Hirdetések díjszabás szerint.
Egyes szám 5 kr., ünnep- és vasárnaputáni szám 3 kr.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Megjelen hétfőn és ünnepek után is.

Előfizetési árak:
Helyben házhoz hordva:

Egész évre 12 frt
Fél évre 6 frt
Negyedévre 3 frt
Egy óra 1 frt

Vidékre postán küldve:

Egész évre 14 frt — kr.
Fél évre 7 frt — kr.
Negyedévre 3 frt 50 kr.
Egy óra 1 frt 20 kr.

Hirdetések helyben fizetendők.
Százalékot nem adunk

„Aradi Közlöny.”

Lapunk tizedik évgyűlése léretett és ma már, mint három szomszédos megye intelligenciájának elfogadott, meggyökere-sedett organuma, reklámra nem szorul. Az a hang, mely az „Aradi Közlöny” cikkeit urálja éppen annyira eltalálta a nagy közönség ízlését, mint a mennyire egybeforvra áll ma a három megye múlt-elt közönsége a szabadelvi párt táborában.

Szükségtelen itt megjegyeznünk, hogy az „Aradi Közlöny” jövőre is a jó ízlés hangján írva és a szabadelvi párt intencióit képviselve fog haladni a társadalmi kérdések és politikai tekintetben uralkodó eszmék forrongásai között, azon az uton, mely a nemzet zömét a kormányon lévő többség táborába hódítja, népszerűséget adva egyuttal a mai — lehető leg-sulyosabb viszonyok közt munkáló — kor-mánynak.

Eppen az „Aradi Közlöny” kö-zönségének osztatlan bizalmából merítjük az erőt, hogy nézetek rokonszenvét ju-tassuk kifejezésre: a munka korszakában, a legmunkásabb kormány iránt.

Az „Aradi Közlöny” tehát min-den tekintetben marad a régiiben: gyor-san, hűen értesít, az irodalmi színvonal hangján ír és a társadalmi és politikai el-lentéteket a közjó javára igyekszik ki-egyenlíteni.

Munkatársaink azért nem maradnak a régiék, mert nap nap mellett szaporodnak és így meg kívánóbb gondolat lehetnek helyi és vidéki rovatunkra, t á v i r a t u n k d u s v o l t a r a , t á r c z a k ö z l e m é n y e i n k v á l t o z a t o s s á g a r a és eredetiségére, nemkülönben oly nagy tetszessel találkozik eredeti és for-dított r e g é n y e i n k m e g v a l a s z t á s á r a .

Kérjük tehát előfizetőink és lapunk barátainak támogatását az „Aradi Köz-löny” iránt, lévén különben is az egye-düli politikai magyar vidéki lap, mely hétfőn is, tehát minden nap megjelenik.

Az „Aradi Közlöny” szerkesztősége.

Az „ARADI KÖZLÖNY”

(Megjelen minden nap.)
Előfizetési feltételei.
Helyben házhoz hordva:

Egy évre 12 frt — kr
Fél évre 6 „ — „
Negyed évre 3 „ — „
Egy óra 1 „ — „

Az „ARADI KÖZLÖNY” tárczája.

Nők az alkotmányban.

Szerencsére feleségem a verekesz-egylet dolgaival annyira bibelődik, hogy most nem igen törődik velem, mit írnak az újságban.

Sokkal fontosabb reá nézve a „szászor szépek” mai szereplése, a ragyogó tolelték, mint akár Bratiano, vagy Floquet baja, sőt a mi vízvezetékgyűlésünk is, melyért pedig más alkalommal lelkeselek és rjjong.

Egy pár nap óta hozzá vagyok ismét szokva a hideg reggeli kávéhoz, az elszótott leveshez s a hazulról való elszokéshez — bocsaása meg neki a verekesz-egyletlet védésentje, melynek mindezt köszönhetem.

Az asszonyok vannak most a helyzet magaslátán s nekünk, a férfiaknak kell a türelem által rózsákat termelnünk, míg a pünkösdi királyság el nem mulik. Egyáltalán megnehezült a sors viharos járása az erősebbik nem felett.

Most is olyan hírt hoznak az újságok, melyek hallatára Arpad apántól kezdve minden ósunk megfordulna sirjában, ha új-ságokat csendes pipaszó mellett olvashatnának — magunk pedig majd lefordulunk ijedtünkben a székről.

Amerikában asszonyt tettek meg polgármesternek. Ezt a hírt nem olvassa el feleségem s ez az, a miért örülni lehet s kell is a verekesz-egyletlet három napos játékonnyelű előadásának.

Asszony-polgármester! Mennyi bajt okoz nekünk az Amerika. Ezer számszervi embereinket elfelé, mindenféle ördön-gős találmányokat kényszerít reánk, most még asszony polgármestert is. Nem elég nekik holdfény városatya, választ hullámzó hajó „városanyák”-at. Ok tehát nemcsak honleányokat ismernek már, de városleányokat s menyecskekét.

Vidékre szétküldve:

Egyévre 14 frt — kr
Fél évre 7 „ — „
Negyed évre 3 „ 50 „
Egy óra 1 „ 20 „

Vidéki t. előfizetőinket kérjük, hogy az előfizetési díjakat mielőbb beküldeni sziveskedjenek, hogy a lap pontos expedicióját fennakadás nélkül teljesíthessük.

Az „Aradi Közlöny” kiadóhivatala.

Politikai aknamunka.

Arad, április 6.

Csendes a láthatár, a merre csak szemünk tekinthet. Itthon küzködünk az árvizzel, mely ma itt, holnap ott teszi veszélyessé a helyzetet s bolyong, mint a lidércz-fény.

A külpolitika csendjét is alig zav-arja valami, a mi munka folyik, az csendben zajtalanul történik. De ép ezert veszedelmes, a mint mely csend szokta megelőzni a nagy vihart.

Németországból az a hír érkezett, hogy Bismarck leköszönt, szerencsére azonban meg is csáfolták a kacsát, melynek valóságos beláthatatlan következményeket idézett volna elő.

Franziarországban és Romániában kezdenek a kedélyek csillapodni s a dol-dok rendes kerékvágásba jutni.

Szerbiában hasonlóan. Ez országok-ban folyó eredményeknek csak Orosz-ország örül, mint az ő munkája látszólagos győzelmeinek vagy talán igazi siko-reinek, de a melyek még távol állanak attól, hogy Európa nehezen fenntartott békéjét megzavarják.

Hisz ha ez csupán tőle függne, rég ágyuk dörreje, puskák ropogása és szu-ronyok villanása között élünk, melye-ket Európa népei a tavaszra vártak. De hát nem csak tőle függ. Az a hatalmas szövetség, mely az északi tengertől a földközi tengerig terjed, nagy tiszte-lettel gerjeszti Oroszországot, mely vá-gyait korlátozni se nem szereti, se nem szokta még meg.

A nyílt szereplés színteréről leta-szítva, régi mesterségét folytatja: akna-munkát végez, hogy kedvező talajra te-gyen szert, ha álarczát majd ledobja. S

lehetetlen bizonyos tervszerűséget nem találai a Balkán államokban e napok-ban lefolyt eseményeknél.

Oroszország mozgásba hozza diplo-máciájának azon eszközeit, melyeket Nagy Péter óta folyton alkalmaz; a ru-belt és titkos igazgatást. Mert jól tudják ők, hogy ez eszközök egyikevel vagy másikával lehet célzt érni. S Orosz-ország diplomáciájának machiávelizmusa eléggé ismeretes. Ennek sikerült Romá-niában oly belső botránnyokat előidézni, melyek már-már lázadásá fajultak és miniszterválságot idéztek elő. A forrongás lappang bizonyára ott s egyelőre a belügyek fejlődését fogja az Oroszország által kívánt irányba kényszeríteni. Románia külpolitikája támaszkodik még ez időszert a közép-európai szövetségre, a mi neki is életérdeke, de lesz-e a kor-mány az akna munkával szemben elég erős a belső presszióknak ellentállani, két-séges.

Ha Romániában kísérte ez akna-munkát némi siker, Bulgáriával szemben Oroszország tehetetlen. Ez a gyermek-korát élő állam sehogysem igyekszik erre ürügyet adni. S a felbujtogatott „rabló-bándák” is oly tisztességes lez-keben részesültek, hogy elszéledve ápol-ják tagjaikat. Így hát nincs ok s alkalm semmiféle lépésre s nem is lesz, mert a „felszabadító”-nak ténykedését s célzait itt nagyon is jól ismerik.

Montenegró, az orosz politika ez el-könyeztetett békéje, mely oly készség-gel az összetűzésre alkalmas, mi a harez fáklyáját rendszerint felgyújtani szokta, — most hallgat. Lakossága mi harc-kezdvel sem bír, mert az ideai hosszútól és az ország szegénysége a kenyér-gondját tolták előtérbe. A kenyérré pedig illik a német közmondás „a hol nincs, ott a császár érveteszte jogát.” Montenegró tehát nem alkalmas mediám egyelőre, bár patronusának célzait tűz-zel-vassal igyekeznek előmozdítani.

Nincs tehát sok oka örülni Orosz-orzágnak akna munkái sikerén. A népek érzulete és műveltsége, de a vaskényszer-helyzet is elvonják a csábítástól s így Európa békéjének erőszakos megzavará-sától is.

Csernátóy ünnepeltetése Fiumében.

Fiuméből távirják az „O. E.”nek es-ütörtöki kelettel: Zichy Agost gr. kormányzó Csernátóy Lajos képviselő tiszteletére tegnap fényes estélyt adott, melyen a városi képviselők, választó polgárok, főbb tisztviselő s a város kintinöcsei nagy számban vettek részt. Zichy József gróf nejevel és Szatmáry grófné udvarbölgy is jelen voltak az ünnepélyen. A kormányzó a pezsgőnél ékes beszédben emlékezett meg a két kintinö vendégnek: az alkotmányos aera első kormányzójának és Csernátóy képviselelnek Fiume irányában tanusított felel-hetetlen szolgálatairól. A kormányzó szavaira Zichy József gróf válaszlott, emlék ztve a jelenlevőket tizenöt év előtti eltávozásuk alkalmából mondott szava-ira, melyek Fiume fejlődésében fényes igazolást nyertek. Csernátóy szerényen tiltakozott az ellen, hogy mtküldését az első kormányzóval összehasonlítták, s a Fiuméra váró fényes jövőről beszélt. Mind a három beszéd nagy lelkesedéssel fogadtatott, s emelkedett hangulatot keltett a társaság-ban. A beszédekre Ciotta, fiumei polgár-mester válaszlott oly fenkelt, hazafias szel-lemlő beszédben, s oly lelkesedéssel tolmá-csolva azon politikai hitvallást, melyet Fiumének, mint vezéresillagot kell követnie: hogy mindenkit elragadtott. Így tartózkodás nélkül nyíltággal, ily szellemben tartott beszédet Fiume aligha hallott. A polgár-mester beszéde a díszes társaságban bátorítatlan lelkesedést keltett. A ház urnöje, s épp oly megnyerően szép sógornöje mindvégig jelen voltak az estélyen, fokozva annak emelkedett hangulatát.

A gazdasági tanintézetek főigaz-gatója. Ö felsége Tormay Bélát, a budapesti állatgyógyintézet igazgatóját, ki egy idő óta a kereskedelmi miniszteriumhoz gazdasági szaktanácsosi minőségben szolgálatteltre volt beosztva, miniszteri tanácsosi ranggal és jelleggel, az összes magyaror-szági gazdasági tanintézetek főigazgatójává nevezte ki.

Katonai ügyek. A sorjalyog és va-dászes ipatok béke létszámát 2200 emberrel fel fogják emelni. A taktikai egységeket nem fogják ezáltal emelni, s az összes békelétszám 269.500 ember lesz. Ez az emelés 486.000 frt évi kiadást fog okozni. A tábori tüzér-séget is szaporítani fogják; nevezeten az

ágyuk számát 85-tel szaporítják, s ezeket tüeg-sztály koretek alakítására fogják használni. A tengerészeti költéséget a szintén magasabb lesz a következő évre, mivel a tüzérség, torpedo-és aknász-személyzetet, buvárok, kormányó-sok, gépezet és egész-ügyi csapatok szá-mát szaporították. — A német gyalo-góság gyakorlati szabályzatának egysze-rűsítésére nézve már megjelent a can-sztrai rendelet. A szabályzat szerint nagyobb gondot kell majd fordítani az egyesek ki-képzésére, valamint a tüz- és harczerfegy-elemre. A 3-as rendekbe állított ki fogják küszöbülni, mert a háboruban nincs rá szük-ség s a békében is ellágyható. (A mi gya-lóságunknál nincs meg a 3-as rend, hanem a praktikus 2-os rend, melyből azonnal harcvezetésre lehet fejlődni. A szerk.)

A szeszadó-törvény.

(Az aradi kereskedelmi és iparkamara felter-jesztése a képviselőházhoz a szeszadó-törvény módosítása tárgyában.)
(Folytatás.)

Ha a jelzett termelési jutalom megma-rad, nincs kizárva annak lehetőség, hogy azon egész mennyiséggel, mely Magyar-ország kontingensét képezi, egyelő főmeg szesz fog a kistűtök által termeltetni, midőn azután a magyar állam nem veendő sok hasznát az új szeszadó törvénynek, mert az ellenőrzés lehetetlenségé folytán még az ál-talunk hektolitereként 15 frtra tett adóra sem számíthatna a tényleg termelt mennyi-ség után biztosan; a magyar összes szeszipar pedig oly válságba sodortatnék, melyből a közös törvényhozás nehezegei folytán csak idő múltán, tehát ropantul megviseelve volna képes kibontakozni.

Ily veszélynek az állam sem magát, sem egy oly nagy borderóvel bíró termelési ágát mint a minő a szeszipar, nem teheti ki, azért a javaslatnak általunk jelzett irányban leendő, minden nagy érdek kellő figyelembé vétele után ajánlott módosítása mulasztha-tatlan teendő és pedig annál inkább, mert végre az állandóságot szeszadó törvényhozá-sunk terén is meg kell már honositannunk. Midőn azonban oly nagy súlyt tektetünk a törvényjavaslattal az új szeszadó törvényre, szívesen tekintettel vagyunk egyuttal minden jogosult érdekre is, a mennyiben amazokkal nincs ellentétben. Így méltánylandóan tart-juk azok aggodalmát, a kik kétélyeket táplálnak az iránt, hogy az 50 fokos szesznel gyengébb páinkák tömennyítése alkalmasul nem fog-e az első terményért már egyszer megfizetett adó a tömennyítés alkalmával új-ból követeltetni. Arról meg vagyunk győ-ződe, hogy ez a javaslat készítőnek nem lehetett szándékában, de nehogy a törvény fölrémagyarázható szövege a végrehajtás

A CZIGÁNY-LEANY.

(32. folytat.) (Francia regény.)
— „Aradi Közlöny” számára fordította: —
br. WATTMANN PHILIP.
MASODIK RESZ.
III. FEJEZET.

Vissza emlékezett az arresi hegyekben töltött, változatos viharos életére, egyedül a gróflát. Szomorúan és ábránd-zva látta viszont, hiába keresve a vadászatt zajos sző-rakoztatásában enyhülést. Gondolatai nem hagyták el sem a távolban sem a közelben, józan esze ellenére érezte magában az ér-zelem első megrázkódtatását, melynek eddig nem tudott névet adni, de mégis fontos eszes hatalommal vett erőtt egész lényén. A kíváncsiság és borzalom egy vegyitke volt ez; szívesen hitt volna az ellen-zenben, legalább a közönyösségben és ez őszlelem töltte el egész napját és tartá ében késo éjéig. Katalin szerencsétlennek érezte magát, kezerü könyök boriták sokszor szép szemét, koble hevesen hullámozott, kezei görcsösen szorították vissza szétrepedni kész szívét.
Összes vágyaival hitva a halált és mégis, gyönyörködni látszott fájlalmainban: nem igyekezett azokat enyhíteni, és azt hitte volna az ember, hogy fájdalomnak hevőben valami fanyar kéjt talált, mely után sovár-gott!

E magány közepett ezen emlékek mar-talékául esve, Katalin ismét áttutotta gondol-talban egykori életét, napról napra. Így te-kintve, életéből némely elmosódott részletek egész más, váratlan világításban tűntek fel előtte, e haborgó tengerben, mely mélységében multját rejté el, oly elleledett ér-zéseket talált, mik összerázkódtatták és meg-zavarták ábrándjaiban, lehet mondani, hogy ez volt a bevezetés a szerelem tilkiba, s hogy a mélabu anyaga egy nagy hegyre vitte őt, hol egyszerre feltáruit előtte új ér-zelmek, a szerelem világa.

Katalin tulajdonképpen nem is élt még Lehetetlen erőszak által tesztítva egy életbe, melynek véletlenségeit nem lehetett előre látni, kényszerítve volt visszafajtani szívében egy együgyű szerelmet, mihez anyja bátoritá és melyet megboldogult atya meg-áldott. Bátorúsága megtört e harcban és tudatlanságában azt kérdeze önmagától, miért élt túl szívében minden hajótört illuziót egy

megmagyarázhatlan remény. Volt ugyan bi-zonytalan sejtése a valóról, de Katalin mégis megrémült, ha lelki zavarán át nevet adhatott volna az érzelmenek, a mi új érzelmet okozta.

Mióta a Mitha hatalmában volt, várta, hogy eltűnése okot adjon élénk kutatások-ra és sejtette, hogy György inkább Rennes összes polgárorégét talpra állítja, mintsem őt a cigányleány kezei közt hagyja, ki őt elrablta. A legesekélyesebb zaj, a legkisebb lármá elegendő volt őt ében tartani, és ha-bár a cigányról tökéletes nyugodtságot színtelt, minden percében el volt készülve, hogy jegyese egyszerre felhínik előtte.

Kervenny gróf megérkezése raggelén Katalin különös sejtélmekkel telve kelt föl. Dacára a körülött tett elővigyázatnak, a fiatal asszony mére is kitárlta a való egy részét. Mindenfelől nagy mozgalom uralgott, a Youang nála szokatlan tevékenységgel járt-kelt, a undások a remlésök többször szóla-ltak meg. Mitha maga sokkal agz ódóbbnak látszott, mint az előző napokon.

A megoláshoz közeledtek!

Katalin látta, mint fegyverkeznek fel szaporán a cigányok és mint sietnek el kü-lönböző irányban: a Youang egynehány el-szántabb emberrel távozott; végre Mitha is fel-zállott partipájjára és sebessen elvágta-tott.

Katalin várt
Egy óra lehetett el így; lassan-lassan lecsillapult a zaj körülötte, rövid idő múlva semmi sem zavarát az idő egyhangu csend-jét és a fiatal asszony észrevételén visszaesett ábrándjaiba.

Ugyazért vett rajta oly nagy erőt az ijedség, a mint sátorában neszt hallva, szemét telemlé és Kervenny gróft pillan-totta meg maga előtt; néhány másodperoz alatt azt hitte, hogy kaprázat tiz gunyt vele Csakugyan, nem őt remélté látni, s kétkedett a valóban.

De csakhamar magához tért és a felin-dulástól arza látszólag visszanyerte létezi-nét midőn a gróf hozzá közeledett.

A gróf melyen meghajta magát.
— Katalin, — szólt remegő hangon, — szükséges, hogy egy időre emlékszessem, mely kegyetlen megpróbáltatásai dacára is lelkemben semmi jó emléket hagyott vissza, hogy mostani jelenlétemért bocsánatát re-mélhessem; ön nem engem várt és valóban nem nekem állott volna jogomban önt ma-

Hja, nők az alkotmányban. S—r.

bigyadt lenne a színe a ragyogó eredetiség képest. Dalnak, képeknek mi lenne a varázsa ahhoz a kábító, ingerlő elevenséghez, mely annyi pikáns szöveget hozott össze ma este az aradi színpadon és a nézőtérre a legnemesebb célra, a mi az áltozatkoztságot megindítja, még egy főszenyélnél is.

Hogyha annak az orkánszerűen zúgó taptáknak — mely minduntalan felviharított — szava lett volna, elmondandó, hogy ma este lümpelt festők fantáziájának ideáljai keltek életre, oly szépek és elbűvölőnek minőnek csak a természet nagy jó kedvében alkothat hus és vér.

Azok a tablók egy-egy fejedelmi virágos kerttel értek fel, a különbség, hogy nem maradtak árván, egy kertész közömbös gondjaira bízva, hanem a csokorból mindenki visszaszállt a családi tűzhelyhez, a melynek az aradi nők áldozatát hoznak e három este, egy-egy mosollyal, szemük egy tekintetével, alakjuk csábjával.

Némán ilyen beszédes... csak a szépség lehet.

Ha az aradi nők, azok, kik ma este az otthon érintetlen légkörét odahagyva, a közönség tetszéséért a lámpák elé léptek, megakarnak tudni, hogy milyen hatás volt a közönségre, — mely elragadtatásának alig tudott kifejezését adni, — vegyék tudomásul, hogy meghazudtolták előttünk a virágok szépségéről szóló meséket csak azért, mert ma este őket láttuk virágokul...

Ennél szebb és igazabb bírálatot nem mondhatunk.

Itt már valóban a műkedvelés művészet kezdődik.

Megkísérjük leírni.

De azt hiszem, hogy csak kísérlet lesz és éppen ezért a ki ma este nem volt a színpadon, siessen holnap este ott lenni, mert ez a tudósítás éppen olyan, mint a mikor valakinek elbeszéljük, hogy ma sok milyen kulcsszó lakomán vettek részt.

Nyolcz óra felé telt meg zsufolóság a színház. A páholyok közönsége nagybárá estélyi toaletten jelent meg. Aszinkizottság páholyában ott ült Fábián László főispán is nejével és családjával. Nagyon sokan keresték fel látósejtekkel ezt a páholyt, hiszen nagyon sokan tudták, hogy Fábián Lászlóné úrhölgynek milyen oroszlánrésze van a mai fényes est sikerében. Az egész közönségen ünneplés várakozás hangulata ömlött el s várta mindenki, hogy a függöny valahára felgördüljön.

Nos? Ettől a pillanattól kezdve egy bűvös inger játszott a közönséggel és e hatás uralta az egész hosszú estét kerestül.

Végre felgördült a függöny és teljes pompájában állott a közönség előtt az első tábló, az óriási „Virágok kréta.” Egy caucsban végződő s körforgó alakú állványon terültek el e csodás szépségű csokor virágai, mindmennyi ismert aradi szépasszony és leány a képzeltet leghűbb és legigézőbb virág-kosztumban.

Emelte a kép hatását, hogy pár pillanatra mulva a tábló mozgó néma képekké alakult át és körben forgott, hogy valamennyi virágát bemutassa. A ki még többet is akar tudni, annak idejéről a virágok kettős nevéig Voila!

Oncu Miklós né ur — kaktusz, Paguba Hertonia k. a. — róza, Magdu Döméné ur — árvácska, Lukácsy Lenke k. a. — napraforgó, Tanf Mariska — vadróza, Elek Juliska k. a. — nefelejcs, Prinner Róza k. a. — róza, Gr. Breda Viktor né ur — hóvirág, Barabás Bélané ur — róza, Baross Boriska k. a. — buzavirág, Korbul Gizella k. a. — havasi gyopár, Sármeze Jolán k. a. — pipacs, Vertán Ilonka k. a. — margaret, Inkey Vilma k. a. — pünkösdi róza, Hauptvogel Luiza k. a. — vadróza, Kabdebó Kálmán né ur — lotosvirág, Sallay Bélané ur — sarkantyuvirág, Dániel Ilonka k. a. — szegfű, Mihalicz Hermin k. a. — vörös vadróza, Jakabfy Lajos né ur — fukszia, Bánhidy Béla báróné — rózsaszín róza, Varjassy Árpád né ur — felfutó és Kinczig Lujza k. a. — margaret.

Hogy melyik volt szebb?

Az istenkísértés volna találgatni. A közönség véleményére bizonyos tekintetben azért sem lehet adni, mert mind érdelmelt felek ültek a páholyokban és a földszinten.

Sokan a lotosvirágra, míg mások a buzavirágra, majd a sarkantyuvirágra és a havasi gyopárra szavaztak volna!

De hát az izléssel nem lehet parancsolni. Sokan még az aradi arany ifjúságból irigyelték azokat, a kik láthatatlanul forgatták körben ezt az igazán édes terhet, míg mások abban a véleményben voltak, hogy a helyzet magaslatán mégis csak — a felfutó volt.

Talán hétszer kellett a függönnyet folytatónok között felhuzni és csak is a zenekar tudta végre a taptot elhallgatatni.

Pár percz mulva aztán a nézőtér lett virágos. A virágok virágai megjelentek a páholyokban és a közönség kíváncsisága

ujult erővel tört ki és látósejtek ostromolták a tetszési igazán csak most kezdő szépségeket.

Jött aztán egy új meglepetés. A ssa el Lina k. a. játszotta el „A bokréta” címűt magánjelenetet, de olyan behelzésű kedves-séggel s olyan művészi tetszésre valló rutinnal, hogy gyönyörűség volt nézni és hallgatni. A közönség egész freneziával tapsolt utána és háromszor kellett Assael kisasszonynak a lámpák előtt megjelenni a hálás közönség falrengető tetszésnyilatkozatai közt.

Hogy az egyhangúság sehogya se köszöntön be a műsorban, jött Buja Sándor ur, az aradi hangversenyek e mindig szívesen látott műkedvelő baritonistája és Prohászka József ur harmonium kísérete mellett nagy hatással és mély érzéssel énekelte el Nyizsnai gyönyörű románót: „Születésem napján.”

Es az élvezettel fokozódott tovább a hatás.

Egy pompás ötlet. „A négy éves z a k”. Bemutatva négy külön tablót, melyeknek hatása egymásután fokozódik!

A tavaszt: a husvétü öntöződés, a nyarat: az arató, az őszt: a szüret és a telet: a karácsonyfa a családi tűzhelynél — képviselte.

Az első három képben természetesen a magyar népviselet hódított, a minél, ilyenkor látjuk, — nincs szebb a világon. Főleg, ha olyan szépségek vállait fedti, mint: Bánhidy Antal báróné ur, Rieger nővérek, Jakabfy Lajosné ur, Lukács Gyuláné ur, Baross Mariska k. a., Korbul Gizella k. a., Kunecz Agnes k. a., Ludvig Ilona k. a., Elek Juliska k. a., Janki Klára k. a., Magdu Döméné ur, Oncu Miklós ur, Paguba Hortenzia k. a., Hász Ilonka k. a., Baross Boriska k. a.

De lehetetlen hallgatni az urakról. Daliságok, s eredetiek voltak. Ime tessék őket megkritizálni a hölgyeknek, ha adom az „erősebb” névsort így: Jakabfy Gábris, Farkas Gyula, Páris Gábor, Kovács Vincze, Buja Sándor, Györffy Dezső, Dálnoki Lajos, Sármezei Endre, Rónay István, Takács Sándor, Kormos Aladár, Dániel Endre, Mandorf Géza báró és Jakabfy Dezső.

Utolsóelőtti számnak jött egy fejedelmi szereposztásu vigjáték: „A balykírálynő”. Szerettük volna, hogy a k. a. k. t. ún. szerző Berzók Árpád itt legyen és lássa ezt a pompás előadást, hogy utána érezze elragadtatást a hölgyek iránt és mondja meg az uraknak, hogy le van kötelezve.

Jozefint Hász Ilonka játszotta. Megvallom ösztönöztem, hogy régóta írom a színházi kritikákat passzióval, de annyira még nem voltam megszorulva dicsőítő szavak dorgálás mint most. Hiszen a k. a. valóságban zavarba hozza az embert, mert olyan igéző toaletten jelenik meg, olyan elragadóan beszél, cseveg és nevet, hogy az ember szeretné, hogy egy félóra arra legyen szánva, hogy mindezt hálaból egy féltucat keztyűt tapsoljon szét. Hisz ez valóságos művészet és megvesztegetése a közönség hiedelmének, ki hajlandó azt hinn, hogy valami új csillag csínál furorot a színpadon! El is árasztották taptal, éljennel Hász Ilonka kisasszonyt, nyílt jelenetben s felvonás után. Mellette említjük fel Méray Horváth Károly urat. Fodor Taszilé játsza és — higye el nekünk — annyj otthoniassággal reprezentálta ezt a szalon megtette intézkedéseit, hogy a következő vonatról le ne késsék!

A Gyarmat felé?

Dehogy.

Vissza haza.

Es az udvari orvosi állás, az új kúntetés?

Mi az mind, ahhoz a halvány fényugárhoz, a mi a beteg leány szeméből int felé!

Abban a halvány fényugárhoz, hogy azelőtt el kellett tűnnie a hui fénynek az üres ragyogásnak. Miklós sietett haza.

XVII.

„Oda lenn már...”

Othon volt.

Az a tengernyi fájdalom, a mely a hosszu uton szagata szívét, abban a pillanatban midőn rég elhagyott otthonának földjére lépett, mintegy varázssüvegre egyszerűen ujjal erővel elfoglalta lelkét.

Málháját künn hagyta a vasutnál.

Milyen lassu volt neki az a kocsi, mely a városba vitte. Mit törődött ő az ismerős arccokkal, barátságos üdvözlésekkel, melyek az utazákon fogadták.

A kórházba rohant fel. Ott nem volt egy lélek sem. Delutáni három óra lehetett. Miklós remegtet a bizonytalan félelmetől.

Sietett le a völgybe.

A koronájukat vesztett fák hidegen, némán fogadták.

Hogy ezek nem tudnak mondani semmit...

Oh Istenem hisz nem így remélt ő ide visszatérhenni.

A mint a völgy kanyarulatához ért, egy bánatos ismerős dal accordjai ütöttek meg felét.

„Oda lenn már nem fáj semmi...”

De hogy hangzott ez a dal. Sokan énekeltek egyszerre és az a kedves, csengő hang, melyet a távolban is mindig hallani vélt, hiányzott.

Miklós most már megértett mindent. Leborult a földre és keservesen sirt,

Ugye hölgyeim, igazam van?

Az az, — pardon. Hiszen önök bágyadt idegekkel, sajátságos, szokatlan zsi-bongástól körülvéve már pihennek. Ugy jó éjt! Soha nem illette meg önéket szebb álom, mint ma, mikor nemes szívűkkel annyi köny elmúlt és annyi szükség megszüntéért áldoztak.

Önök pedig, a kik ma nem voltak színházban, siessenek holnap oda.

A mulasztást nagyon későn lesz — megbánni...

Spadassin.

— A vörös-kereszt-egylet előadásaira illetőleg a holnap szombati és a vasárnapi előadásra, jegyek még előre válthatók a színházi pénztárnál. Minden este felette tanácsos lesz, még holnap esteire intézkedni a jegyek iránt, mert az érdeklődés óriási és nem sok jegy áll rendelkezésre.

Hisz itt még nem látja, nem hallja senki.

Mikor aztán a dal elmúlt, felkelt és haladt tovább.

Ott abban a kicsi zugban, a hol a szenvedő kis leánynak annyi könnye folyt, a hol a virágok régen elhervadtak már, ott vette körül a virágos koporsót a nagy sokaság.

Abban a koporsóban egy elkésett virág, a melyik csak most követi társait a hervadásba.

Es nem volt itt szem könny nélkül és az az ottmaradt vadgalamb, a melyek egy faágról nézte a szomorú, csendes temetést, a völgy bányáit sirta halk búgással.

Hiszen gyászolnia kell a völgynek, a mikor a legkedvesebb virágát veszítette el...

Azután lehullott az első göröngy...

Komorán, tompan dobhatt meg a koporsón, a mely odavitt, arra a helyre tettem azt az elporhadt szívet, a hova egész életében kívánczolt.

Endrei most már nem tudott sirni sem. Azóta már kiapadtak a könnyei is. Csak úgy nézett merev, sötét tekintettel oda, a hova minden boldogsága, életének fele veszett el. Mellette Sarlai és Margit álltak zokogva.

Nem merne vigasztalni senki.

Az ilyen fájdalmat csak együtt érezni szabad.

Kissé távolabb egy fiatal nő néz re-megve, szorongó szívvel a mellette álló férfinak, a ki úgy sir, mint egy gyermek. Sándor volt ez neje.

O neki könnyitnie kellett a fájdalom, mert itörtözött volt a mit érezett. Es Irén hagyta folyni az ő könnyeit, ő tudta, hogy azok nagyon jól eshetnek annak a szegény leánynak, a ki beesukott szemekkel talán megálmodja ezeket a könyeket.

(Folyt. köv.)

Hivatalos árfolyam.	
a budapesti áru- és értékek tőzsdéjén 1888. évi április 16-án.	
Magyar aranyárúdeák 4. sz.	96.60
magyar vasárúdeák 3. sz.	84.85
magyar vasárúdeák 1. sz.	249.50
magyar körletli vasárúdeák 1. kib.	95.—
magyar körletli vasárúdeák 2. kib.	123.50
magyar körletli vasárúdeák 3. kib.	109.50
magyar körletli vasárúdeák 4. kib.	104.—
magyar körletli vasárúdeák 5. kib.	104.—
Temesvárti körletli vasárúdeák	104.—
Erdélyi körletli vasárúdeák	91.—
Magyar körletli vasárúdeák	104.—
Magyar körletli vasárúdeák	123.—
Tiszszabadlyosai és szegedi arany	124.50
Osztrák járadék papírban	78.—
Osztrák járadék ezültközpénzben	80.—
Osztrák járadék aranyban	110.50
Osztrák járadék államkassza	132.—
Osztrák-magyar bankárúdeák	860.—
Magyar hitelbankárúdeák	271.50
Osztrák hitelbankárúdeák	270.70
Cs. és kir. arany	5.96
20 frankos arany (Napoleonkor)	19.—
Német biradalmi márká	62.15
London	126.50
20 markos arany	12.48

IRODALOM és MŰVÉSZET.

— Az „Erdeti Magyar Daltár” II. évfolyamának 4-ik füzeté változatos és gazdag tartalommal jelent meg Hoós János dévai zenetanár szerkesztésében. A füzet 9 eredeti nép- és műiált tartalmaz; a mellékelt Lavotta Jánosnak egy 1803-ban szerzett „Vagy Pannonia felé” című érdemes magyar ábrándját hozza Zsadyányi Armand kútnő begéde átiratában. Ez érdemes átirat bármely hangverseny programjának díszére való. Melegen ajánljuk a lapot olvasóinknak. Előfizetési ára egész évre 4 ft., félére 2 ft., negyedére 1 ft. Az I. évfolyam összes füzetét még mindig megrendelhető a szerkesztőségnél Déván. (Hunyadmegye.)

REGÉNY-CSARNOK.

Szerelmes Mefistó.

— Regény egy kötetben.

Írta: SÁLYOM ANDOR.

XV. (43. Folyt.)

Más embernek tündéri képrázat ez és egy egész életre való diadal és büszkeség. Miklós egykedvetlen teszi félre azt. Menni fog de nem ezektől a hui czimekért, hanem mert imádja a hivatását.

Hát az a másik lelvél?

Szive hangosan megdobbogott, midőn a borítékon Sándor kézírását ösmerte fel. A felet!

Igen, a felet egy oly kérdésre melytől egy élet boldogsága függ.

Olyan volt, mint egy gyermek. Fél kinyitni azt a levelet. Forgatta jobbra, balra, nézte, vizsgálta, meg letele ujjra.

Jaj ha ebben a levélben az lesz írva, hogy maradjon csak tovább is ott a távolban, mert annak a leánynak szive meg nem változott, haladjon — megkezdett fényes utat és szeressen minél többet a dícsőségéből, mert a boldogságból része egy sem lehet.

Hátha másképp szól a levél?

Hátha hívják barátságosan, szeliden, hogy jöjjön vissza, mert várják. s hogy már más itt a gondolat, megennyhült a bánat.

Végre felszakitotta a levelet.

Keves volt abban íva. Csak ennyi: „Bizony édes Miklós, jöjj vissza minél hamarabb, ha még látni akarsz, az a szegény kis leányt, a ki nagyon, nagyon küzdel van már a halálhoz.”

Leejtette a levelet s úgy elkezdett tánáorogni a szobában, hogy erősen meg kellett fogközödni, hogy le ne essék.

Azán oda tette a fejét a két kezébe és úgy ült egy fél óráig.

Mire gondolt? Mit érezt?

Csak sirt. Zokogott.

Azán felugrott, csomagolt s gyorsan megtette intézkedéseit, hogy a következő vonatról le ne késsék!

A Gyarmat felé?

Dehogy.

Vissza haza.

Es az udvari orvosi állás, az új kúntetés?

Mi az mind, ahhoz a halvány fényugárhoz, a mi a beteg leány szeméből int felé!

Abban a halvány fényugárhoz, hogy azelőtt el kellett tűnnie a hui fénynek az üres ragyogásnak. Miklós sietett haza.

XVII.

„Oda lenn már...”

Othon volt.

Az a tengernyi fájdalom, a mely a hosszu uton szagata szívét, abban a pillanatban midőn rég elhagyott otthonának földjére lépett, mintegy varázssüvegre egyszerűen ujjal erővel elfoglalta lelkét.

Málháját künn hagyta a vasutnál.

Milyen lassu volt neki az a kocsi, mely a városba vitte. Mit törődött ő az ismerős arccokkal, barátságos üdvözlésekkel, melyek az utazákon fogadták.

A kórházba rohant fel. Ott nem volt egy lélek sem. Delutáni három óra lehetett. Miklós remegtet a bizonytalan félelmetől.

Sietett le a völgybe.

A koronájukat vesztett fák hidegen, némán fogadták.

Hogy ezek nem tudnak mondani semmit...

Oh Istenem hisz nem így remélt ő ide visszatérhenni.

A mint a völgy kanyarulatához ért, egy bánatos ismerős dal accordjai ütöttek meg felét.

„Oda lenn már nem fáj semmi...”

De hogy hangzott ez a dal. Sokan énekeltek egyszerre és az a kedves, csengő hang, melyet a távolban is mindig hallani vélt, hiányzott.

Miklós most már megértett mindent. Leborult a földre és keservesen sirt,

Közgazdaság.

Hivatalos piaci árak Aradon.

— Április 6.

Gabonamennyek: tiszta buza legnehezebb 6 ft 30 kr, közép 6 ft —, létszeres legnehezebb 5 ft 80 kr, közép 5 ft 50 kr, rozsa legnehezebb 5 ft — kr, közép 4 ft 30 kr, árpa legnehezebb 5 ft — kr, közép 4 ft 80 kr, zab legnehezebb 5 ft 20 kr, közép 5 ft — kr, retek-repeze legnehezebb legnehezebb — ft — kr, új kukorica 5 ft 30 kr minkint.

Liszt: legfinomabb 0-as 17 ft — kr, legfinomabb 15 ft 50 kr, zsemlye 14 ft — kr, fehér kenyér 13 ft — kr, fekete kenyér 9 ft 50 kr, rozs 11 ft 50 kr, tengeri — ft — kr minkint, dara tiszta buzából 17 ft — kr, Arpákása 15 ft 50 kr minkint.

Hélyesek: borsó 24 ft — kr, bab 8 ft 50 kr, lencse 26 ft — kr, köleskása 11 ft 50 kr, burgonya 4 ft 20 kr méter-mázsáinkint.

4. Széna: 1. kötött legjobb 4 ft 50 kr, középszerű 2 ft — kr, közönséges: legjobb 4 ft 20 kr középszerű 4 ft — kr egy mmázsa.

5. Kötött vagy gyji száma: legjobb 2 ft 20 kr, középszerű 2 ft — kr egy méter-mázsas.

6. Takarmányszalma: legjobb 2 ft 20 kr, középszerű 2 ft — kr, egy méter-mázsas.

7. Alomszalma: legjobb 1 ft 20 kr, középszerű — ft — kr, egy mmázsa.

8. Fa: bükk 3 ft — kr, esz 3 ft szifla 3 ft — kr, fenyő 1 ft 80 kr egy kömm.

9. Hus: marha 52 kr, borjú 70 kr, disznó 56, juh kr: disznószir 70 kr, szalonna 70 kr vaj 1 ft 20 olvasított vaj ft kr, egy kiló.

10. Vegyesek: Borszesz 60 kr, tej 12 kr, fehér ó bor kr, fehér új bor 20 kr, vörös ó bor, 60 kr, vörös új bor 20 kr, ezet kr, pálinka (szilva) kr, 28 kr, egy liter.

11. Zöldeség: Kel (Kohl) 14 kr, kalarábé (Kholerabi) 12 kr, veres vagy cöklerépa 10 kr, sárga vagy murekrépa 12 kr, veres-lagyma 10 kr, fokhagyma 18 celler 16 kr, patkórszelyem 12 kr, pastinak 12 kr, leveles-zöldeség (Suppengrün) 12 kr, tojás darabja 3 kr, bors 1 ft 40 kr, paprika 1 ft 60 kr, kilogrammonként, paradissom — kr, saláta kr. 100 ugorka — kr.

Vegyes közlemények.

— Szesz-üzlet. —

(Április 6.)

(B.) Közaru nagyban 25.50—25.75 kíosinyben 26.25, hordó nélkül per 100 lit

— Budapesti gabonátözsde. —

(Április 6.)

Szilárd iránzat, 16.000 mm. jött forgalomba, és 5 krral magasabb áron adatott el. Buza tavaszra 7.04—7.05, zab tavaszra 5.40—5.42, buza őszre 7.37—7.38 kápostarapeze 10.50, kukorica május—juniusra 6.38 6.40, kukorica július—augusztusra 6.27—6.29.

Sertés-kereskedelmi csarnok.

— Budapest Köbányán. —

Köbánya, Április 5. Az ület esendes. Magyar urasági óreg, nehéz 32—34 forint, fiatal nehéz 35—36.50 forint, fiatal közép 35—5.50 forint, fiatal könnyű 32—34 forint, közönséges (szedett) nehéz 32—34 forint, közép 32—34 forint, könnyű 32—34 forint Romániai, bakonyi, átmeneti nehéz 35—36.50 forint, közép 35.50—36 forint, könnyű — ft, eredeti (Stachel) nehéz — ft, közép — ft, Szerbiai nehéz 31—32 ft, közép 31—32 ft, könnyű 31—32 ft. Hízó egy éves — ft, hízó két éves makkos — ft, hízó óreg — ft. — Szer és létszó, Április 3-án volt készlet 93,011 drb, Április 4-én felhajtott 547 darab, Április 4-én elzárlított 677 drb, Április 4-én maradt készletben 2,991 darab sertés.

Jótekonyczélú előadás.

Magyar Színtársulat Aradvárossal színház.

Folyó sz. 182 37-dik bérelésűlnet

Szombat, 1888. április 7-én:

A magyar szent korona orázsós vörös kereszt egyletének aradmegyei és aradvárosi választmányá sajtó púztára javára, műkedvelő urak és hölgyek közreműködése mellett, előképek és szobrok bemutatásával, hangversennyel és szindarabhall egybekötött előadást rendeznek.

A virágok kréta.

Nagy mozgó néma kép. Résztvevő úrhölgyek:

Oncu Miklós né ur — kaktusz, Paguba Hortenzia k. a. — róza, Magdu Döméné ur — árvácska, Lukácsy Lenke k. a. — napraforgó, Tanf Mariska — vadróza, Elek Juliska k. a. — nefelejcs, Prinner Róza k. a. — róza, Gr. Breda Viktor né ur — hóvirág, Barabás Bélané ur — róza, Baross Boriska k. a. — buzavirág, Korbul Gizella k. a. — havasi gyopár, Sármeze Jolán k. a. — pipacs, Vertán Ilonka k. a. — margaret, Mittelman Bologné ur — buzakálaz, Inkey Vilma k. a. — pünkösdi róza, Hauptvogel Luiza k. a. — vadróza, Kabdebó Kálmán né ur — lotos, Sallay Bélané ur — sarkantyuvirág, Dániel Ilonka k. a. — szegfű, Mihalicz Hermin k. a. — vörös vadróza, Jakabfy Lajos né ur — fukszia, Bánhidy Béla báróné — rózsaszín róza, Varjassy Árpád né ur — felfutó.

A bokréta.

Magánjel-net előadja: A ssa el Lina kisasszony.

TOVÁBBÁ:

„HENRY-KERINGÓ” zenekar kíséret mellett éneklé Zólyom Jenő ur.

A fal tövében.

Vigjáték 1 felvonásban, Írta: Najao Emil. Franczidul fordította Halmy Ferenec.

S Z E M É L Y E K.

Gabriella — — — — Kalmár Piroksa k. a.

Trisztán — — — — Farkas Gyula ur.

A négy évszak.

Nagy néma kép. Résztvevő úrhölgyek és urak.

Bánhidy Antal báróné ur, Rieger nővérek, Jakabfy Lajosné ur, Lukács Gyuláné ur, Baross Mariska k. a., Korbul Gizella k. a., Kucez Agnes k. a., Ludvig Ilona k. a., Elek Juliska k. a., Janki Klára k. a., Magdu Döméné ur, Oncu Miklós ur, Paguba Hortenzia k. a., Hász Ilonka k. a., Baross Boriska k. a., Barabás Bélané ur, Tanf Mariska k. a., Jakabfy Gábris ur, Farkas Gyula ur, Páris Gábor ur, Kovács Vincze ur, Buja Sándor ur, Györffy Dezső ur, Dálnoki Lajos ur, Sármezei Endre ur, Rónay István ur, Takács Sándor ur, Kormos Aladár ur, Dániel Endre ur, Mandorf Géza báró ur, Jakabfy Dezső ur.

Kezdeté 7 és fél óraker.

Közlekedés.

— vonat

	ind. Aradól	érk. Aradra
Csalab vegyesvonat	regg. 6.20	este 7.—
Budapesti személyvonat	regg. 12.31	regg. 6.45
—	este 9.17	d. u. 4.10
Erdélyi vegyesvonat	d. u. 4.30	d. o. 8.42
— vegyesvonat Bud.	—	—
— na-Lippisz. . .	d. u. 2.17	d. o. 7.38
— Szalépyonlat . . .	regg. 6.—	d. o. 11.39
Temesvárti vegyesvonat	regg. 6.05	d. o. 9.27
—	d. u. 5.48	este 8.17
Borosszékesi vonat . . .	regg. 6.38	regg. 8.38
—	d. u. 4.42	este 6.38
Szegedi személyvonat . . .	regg. 4.38	regg. 8.16
—	d. u. 2.56	d. o. 7.40

Felelős szerkesztő: HINDY ÁRPÁD.

